

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVEDIJOJE INFORMACINIS LEIDINYS

Nyhetsblad för Litauiska Föreningen i Sverige

Nr.1(16)

2010 liepa

Šio numerio rėmėjas:
Sponsor för detta nummer:

TAUTINIŲ MAŽUMŲ IR
IŠEIVIJOS DEPARTAMENTAS
priė Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Vasario 16-osios šventė Stokholme

*Klaupiuosi prieš tave, Tėvyne motinėle,
Klaupiuos ir galvą nulenkiau žemai.
Aš žygių atėjau pratęst už tuos, kurie nespėjo,
Apie kuriuos mums mena garsūs jų vardai.*

(Virgis Keraminas, Tėvyne)

Praeities dvasia ir aukos padėjo mus atkurti savo nepriklausomą valstybę. Nelengva mūsų krašto praeitis ir nemaži šių dienų rūpesčiai skatina mus tobulinti ir kurti išstvermingą ir atsparią Lietuvą – Tėvynę mūsų, kuri visada gyva lietuvių (kur jie begyventų) širdyse. Lietuva mums – tai gyva kalba, klestinti kultūra, tęsiamos tradicijos ir mes visi drauge.

Kovo 21 dieną Kammakar g. esančioj salej vyko vasario 16 šventė, kuria organizavo Lietuvių

bendruomenės Švedijoje valdyba. Šventė prasidėjo Vinco Kudirkos "Tautiška giesmė" bei naujai išrinktos Lietuvių bendruomenės Švedijoje pirmininkės Audronės Stādje pasveikinimu.

Veliau visus susirinkusius su švente pasveikino Lietuvos ambasadorius Švedijoje Remigijus Motuzas. Savo įdomiu pasakojimu jis nukėlė klausytojus į Lietuvos praeitį: priminė žymių veikėjų gerus darbus ir žygius, kurie atvedė mus į tautinį atgimimą. Taip pat išreiškė meilę bei tikėjimą šių dienų Lietuva.

Toliau mus džiugino lietuviškų tautinių šokių kolektyvas "Baltija", kuriam daug metų vadovauja Jurga ir Evaldas Laurenčikai. Smagu paminėti, kad "Baltiją" pasipildė jauniausia lietuvaičių karta.

Už ilgąmetį ir nuoširdų darbą LBS valdyboje, profesionalų kultūrinių renginių bendruomenei organizavimą, lietuviybės ir tradicijų palaikymo skatinimą, Lietuvos vardo skleidimą Švedijoje bei LBS vardo garsinimą visame pasaulyje

2009 metų bendruomenės Žmogumi buvo išrinkta Edita Sääf.

Edita už apdovanojimą atsidėjo pačios sukurta ir atliekama tarptautinio konkurso pagrindinį prizą laimėjusia daina "Daina Lietuvai".

Šventė tęsėsi prie vyno taurės ir vaisių stalo. "Baltija" vėl pakvietė visus šokiui.

Keliame taurę už Lietuvą! Keliame taurę už Jus ir Mus, mieli Broliai ir Sesės!

Lilia Bakanauskaitė

Sammanfatning: Firandet av självständighetsdagen (den 16 februari) i Stockholm

Firandet av självständighetsdagen ägde rum i lokaler på Kammarkar gatan den 21 mars. LFS styrelse var värd för festligheter. Man började firandet med nationalsång Tautiska giesme. Efteråt välkomnades alla av LFS ordförande Audrone Städtje.

Litauiska Republikens ambassadör i Kungariket Sverige Remigijus Motuzas höll ett tal och där han påminde om att tack vare de forna frihetskämparnas kamp finns självständig Litauen i dag. Han uttryckte också en hopp för dagens Litauen.

Självständighetsdagen fortsatte firas med folkdansgruppens Baltija uppträdandet som har nyligen fått några nya medlemmar.

Sedan har **Edita Sääf** blivit utsedd till årets LFS människa för sitt arbete för att sprida och behålla litauiska traditioner i Sverige. Edita sjöng en sång Sång för Litauen som tack för utmärkelsen. Festligheterna fortsatte och det bjöds på vin och frukt. Det dansades med Baltija i spetsen.

Vi skålar för Litauen! Vi skålar för er och oss själva mina bröder och systrar!

LBŠ visuotinis metinis susirinkimas

Lietuvių Bendruomenės Švedijoje (LBŠ) metiniame susirinkime, kuris ivyko 2010 m. sausio 24 d. ABF Huset dalyvavo 25 LBŠ nariai ir 5 svečiai: Lietuvos ambasadorius Švedijoje Remigijus Motuzas su žmona Laimute Motuziene, konsulas Antanas Muralis, Vytautas Černiauskas ir Eglė Kvederaitė. Naujai susikurusi Skonės LBS filalą atstovavo jo pirminkas Egidijus Meškėnas.

Pirmiausia buvo išrinkti susirinkimo pirmininkas Antanas Romas ir sekretorė- Eugenija Griff.

LBŠ laikinai einanti pirmininkės pareigas Edita Sääf pristatė LBŠ valdybos metų veiklos ataskaitą. Be to, ji paminėjo, kad 2009 metais LBŠ valdyboje visuomeniniiais pagrindais dirbo Edita Sääf, Veronika Ottosson, Daiva Bžeškienė, Grytė Kempe, Eleonora Jonušienė ir Eugenija Griff.

Edita taip pat pristatė du iš Lietuvos, Ambersail organizacinės grupės gautus filmus „Tautiška Giesmė aplink pasaulį 2009.07.05.“ ir „Tūkstantmečio odisėja“, kuriuos LBŠ nariai ir svečiai turejo galimybę pamatyti Vasario 16-osios šventės metu.

Edita Sääf papasakojo ir apie savo dalyvavimą 2009m. Vokietijoje vykusiame autorinės dainos konkurse „Dainuojami Lietuvai“. Konkurse dalyvauti buvo kviečiami visi už Lietuvos ribų, Europoje gyvenantys lietuviai. Edita tapo šio konkurso nugalėtoja, su savo kūriniumi „Daina Lietuvai“ nurungusi 12 dėl pirmosios vietos besivaržiusių Europos lietuvių sukurtų dainų.

Giedrė Duman, Saulės mokyklos tėvų komiteto

pirminkė, pasigyrė, kad 2010 metais mokykloje veikia 5 klasės ir, kad mokykla lanko apie 40 moksleivių.

Grytės Kempe paruoštą finansinę ataskaitą trumpai pristatė Edita Sääf, kadangi pati Grytė negalėjo dalyvauti susirinkime. 2010 m. planuojamas biudžetas yra 13 000 kr., atsižvelgiant į sumažėjusį nario mokesčio surinkimą bei renginių finansavimo iš Lietuvos respublikos institucijų sumažėjimą. Be organizacinių išlaidų, numatytos išlaidos 4 darbo grupėms, kurios vykdo aktyvią veiklą: informacinis leidinys, mokykla, internetinė svetainė, „Baltija“. Jaunimo grupė pastaruosius metus aktyvios veiklos nevykdė, todėl nuspręsta jos nefinansuoti.

LBŠ tolesnė veikla su Lietuvių mokyklos Švedijoje rėmimo ir Jubiliejinio fondais sukėlė nemažas diskusijas.. Buvo siūlyta keisti įstatus. Nutarta išrinkti 2 naujus narius į Fondą - Kristiną Zakaraitę ir Egidijų Meškėną iki kitų metų Metinio susirinkimo.

Revizijos komisijos ataskaitą pristatė Andželika Motiejauskaitė. Ji valdybos veiklą įvertino teigiamai.

Susirinkimo metu buvo renkami LBŠ pirmininkas/-ė ir LBŠ valdyba. Rinkiminės komisijos narys Antanas Romas papasakojo, kaip renkami kandidatai. Į LBŠ pirmininko postą buvo pasiūlyta Audronė Vodzinskaitė-Städje. Į valdybą pasiūlyta 10 asmenų. Po karštų diskusijų, kuriose pasisakė E.Tryggve, V.Karrenbauer, K.Aronsson buvo išrinkti 6 LBŠ valdybos nariai. Į valdybos pirmininkes buvo išrinkta Audronė Vodzinskaitė-Städje.

Veliau buvo diskutuojama ir dalijamasi gera patirtimi. Regina Molina pasisiūlė padėti LBŠ tęsti kontaktą su broliais pranciškonais. Tryggve taip pat pabrėžė bendradarbiavimo su katalikų bažnyčia svarbą. Audronė Vodzinskaitė-Städje

pasiūlė steigti darbo grupę šiems klausimams spręsti.

Jurga Laurenčikienė, šokio grupės „Baltija“ vadovė, pasidžiaugė grupės dalyvavimu Dainų ir šokių šventėje Vilniuje, kuri buvo rengiama minint Lietuvos tūkstantmetį ir į kurią šokti buvo pakviesti viso pasaulio lietuviai. Jurga papasakojo apie kolektyvo veiklą, pasidžiaugė, kad jie yra laukiami ne tik LBŠ renginiuose, bet juos koncertuoti kviečia ir kitų šalių kolektyvai. Taip pat buvo pristatytos ir dvi naujos „Baltijos“ grupės vadovės Eglė Kvederaite ir Vilma Juodelytė.

Remigijus Motuzas, Lietuvos ambasadorius Švedijoje, pasveikino susirinkusius ir naujai išrinktą LBŠ valdybą. R. Motuzas padėkojo buvusiai LBŠ valdybai už gerai atliktą darbą puoselėjant lietuvybę Švedijoje. Ambasadorius paragino LBŠ narius aktyviai dalyvauti renginiuose, ruošti teminius vakarus, pabandyti išjudinti Jaunimo grupę, pasiūlė galimybę vesti renginius Ambasadoje. Pabrėžė, kad jau vien dalyvavimas susirinkimuose ir renginiuose yra lietuvybės skleidimas.

Susirinkimo pabaigoje praeitų metų LBŠ valdybos pirmininkė Edita Sääf padėkojo už šaunų darbą buvusiai valdybai bei pasveikino naująją LBŠ valdybą taip pat ji padėkojo visiems susirinkimo dalyviams. Susirinkimas baigėsi Editos alikta savos kūrybos daina „Daina Lietuvai“.

Po susirinkimo diskusijos ir malonus bendravimas tęsėsi prie kavos puodelio.

Judita Beniuševičiūtė-Croona

Sammanfatning:

LBS årsmöte 2010 på ABF Huset den 24 januari

24 LBS medlemmar och 5 gäster var närvarande. Antanas Romas utsågs till sammträdets ordförande och

Eugenija Griff till protokolfförare. LBS verksamhetsberättelse för år 2009 presenterades av LFS ordförande Edita Sääf. Hon presenterade också två filmer Tautiška Giesmė aplink pasaulį 2009.07.05 och Tūkstantmečio odisėja som föreningen har fått från Ambersail organisation.

Edita Sääf förstaplatsvinnare av den interantionella sångtävlingen i Tyskland år 2009 berättade om sina tävlingsupplevelser och erfarenheter. Hon vann tävlingen med egenskriven låt Sång för Litauen.

Giedrė Duman skolans Saule föräldrarföreningens ordförande berättade att skolan har 5 klasser och 40 elever. LFS kassör Gryte Kempe redogjorde för det ekonomiska resultatet för år 2009.

Kristina Zakaraite och Egidijus Meskela valdes ut som ansvariga för LFS samarbete med Bistånd för litauiska skolor i Sverige- och Jubileum-fonder.

Andzelika Motiejauskaite redogjorde för revisorernas berättelse. Styrelsens arbete för år 2009 godkändes.

I valet till styrelsen beslöt stämman att till ordförande för 2009 välja Audronė Vodzinskaitė-Städje och 6 övriga styrelseledamöter. Det har föreslagits att bilda en arbetsgrupp för att utveckla samarbetet med den litauiska katolska kyrkan.

Jurga Laurencikiene, folkdansgruppens Baltija ordförande berättade om Baltijas deltagandet i Dans och sång festival 2009 i Vilnius samt att Eglė Kvederaite ir Vilma Juodelyte blev Baltijas två nya ledare.

Den litauiska ambasadören i Sverige Remigijus Motuzas uppmanade alla närvarande att aktivt arbeta för att behålla litausk kultur och traditioner. Den Litauiska ambassaden kunde bidra med lokaler.

Edita Sääf framförde ett tack till de avgående styrelseledamöterna och välkomnade de nya. Årsmötet avslutades med sången Sång för Litauen som framfördes av Edita.

Bendruomenės veiklai plėsti laukiame tavo

paramos

Jubiliejinis LBŠ fondas,

sąskaitos numeris LBŠ PlusGiroto 223029-0,

pažymint pervedime "Jubiliejinis fondas"

Lietuvių vaikų Švedijoje paramos fondas,

sąskaita 6168-337187738

Vi hoppas på ditt stöd för nya arbetsformer

LFS jubileumsfond,

kontonummer LFS PlusGiroto 223029-0,
v.g. specificera "Fonden"

Litauiska barnskolefonden,

kontonummer 6168-337187738

Pavasario semestras

lituanistinėje „Saulės“ mokykloje

Prasidėjęs pavasario semestras mokyklai buvo ypatingas tuo, kad buvo sukurta nauja klasė. Mokyklos mokinių, ypač jaunesnio amžiaus skaičiui kasmet augant, mokykloje šiuo metu yra 40 mokinių, kurie pagal amžių yra suskirstyti į penkias klases. Pamokos vyksta kas antrą sekmadienį ir užtrunka dvi valandas.

Kaip ir kasmet, pavasario semestras „Saulės“ mokykloje buvo turiningas įvairiomis šventėmis. Visų pirma, buvo švenčiamos Užgavėnės. Vaikai per pamoką susipažino su šios šventės tradicijomis, darė kaukes, o po to, dalyvaujant Lašiniui ir Kanapiniui šoko bei dainavo lietuvių liaudies dainas. Mokykloje taip pat buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio šventė. Jos metu kiekviena klasė pristatė trumpą meilės Lietuvai išraišką: mažesnieji rodė piešinius ir padarytas trispalves, vyresnieji deklamavo eilėraščius apie gimtinę.

Visų vaikų džiaugsmui į mokyklą tą dieną atvyko klounas Misteris Arkadas, tad šventė buvo labai spalvinga ir linksma. Mokykloje jau tradicija tampa velykinių margučių ridenimas ir Atvelykio šventė.

Gali iškilti klausimas: tiek daug švenčių, o kada vaikai mokosi? Atsakymas būtų paprastas: jie tuo pačiu ir mokosi. Lietuviškų švenčių ir tradicijų paminėjimas skatina vaikus įsisavinti papročius, kurie būdingi Lietuvai. Vaikai žaisdami, bendraudami ir dalyvaudami lietuviškose šventėse išmoksta ir kalbos, ir tradicijų.

Mokyklos uždarymas vyko su dainom, šokiais, estafetėmis, diplomų dalinimais ir bendrom vaišėm. Vasara netruks prabėgti, o rudenį ir vėl visi mokiniai susės į suolus pasirengę naujai kelionei į žinių pasaulį.

Norintys pradėti lankyti mokyklą daigiau informacijos ras adresu www.lietuviai.se skiltyje „Saulė“, taip pat galima rašyti ir klausti elektroniniu paštu lituanistine.saulės.mokykla@gmail.com

Giedrė Duman

Vårtermin i litauiska Saules skolan

I år har en ny klass skapats i skolan. För närvarande finns det 40 barn som är indelade enligt ålder i fem klasser. Skolan växer och med varje år kommer det fler små barn till skolan. Lektionerna hålls varannan söndag och pågår i två timmar.

Vårterminen var händelserik med flera litauiska fester. Barnen firade fettisdagen och lärde sig festens traditioner, gjorde speciella masker och med riktiga fettisdagens personer Kanapinis och Lasininis avslutade den långa vintern. Skolan har också firat Litauens självständighets tjuogoårsjubileum. Varje klass har förberett ett litet program där dem mindre barnen visade sina teckningar och litauiska flagor de gjort, medans dem äldre läste poem om Litauen. Samma dag fick skolan besök av en clown Mister Arkad så festen blev mycket rolig och uppskattad. En vecka efter en påsk rullade barnen påskägg och firade den traditionella litauiska festen Atvelykis.

Barnen lär sig traditioner genom att fira litauiska fester och minnesvärda dagar. Genom lek, kommunikation och upprepning kommer de närmare den litauiska kulturen och det litauiska språket.

Mer information om skolan finns på hemsidan www.litauen.se under fliken Saule. Man kan också skriva till lituanistine.saulės.mokykla@gmail.com

Dviratininkų sutikimas

2010 m. Gegužės 10 dieną, pirmadienį LR ambasadoje Stokholme vyko dviratininkų Marius Puluikio ir Remigijaus Balandžio sutikimas.

Dviratininkai 8000 kilometrų kelionę į Lietuvą pradėjo Škotijoje, Aberdeen mieste, balandžio 12 d. Per šią kelionę jie planavo važiuoti dviračiais per Europos šalis, kartu aplankant Skandinaviją, į Lietuvą.

Susitikime dviratininkai pristatė projektą „Aš + Tu = kmLT“, kurį organizuoja ARULS (Anglia Ruskin University Lithuanian Society) komanda, bei papasakojo ambasados svečiams savo žygio įspūdžius. Projektą organizuojantys Kembro lietuvių paruošė specialią susitikimo programą: buvo rodomas dokumentinis filmas apie praėjusių metų žygį dviračiais į Lietuvą - „Grįžtam '09“, po to vakaro svečiai galėjo pasirašyti rezoliuciją – pasižadėjimą atlikti ką nors naudingo Lietuvai. Taip pat visi atvykusieji galėjo pasirašyti ant žygio vėliavos. Susitikimo dalyviai buvo vaišinami lietuviškais patiekalais.

Laura Užkuraitytė

Litauiska cyklister i Stockholm

10 maj i år anordnades ett möte med två litauiska cyklister Marius Puluikis och Remigijus Balandis på Litauens ambassad i Stockholm. Cyklisterna påbörjade sin 8000 km långa resa i Aberdeen, Skottland 12 april. Resans mål var att cykla till Litauen och besöka andra Europeiska länder, inklusive Skandinavien. Under mötet presenterade cyklisterna projektet „Jag + Du = kmLT“ som organiserades av ARULS (Anglia Ruskin University Lithuanian Society) samt berättade om sina intryck från resan. De som kom att träffas med cyklisterna fick även se en dokumentär om förra årets cykelresa och blev bjudna på litauiska maträtter.

Pristatome: Rūta Miklovienė

Visi, dalyvavę Joninių šventėje, galėjo susipažinti su Rūta, įsitikinti jos gabumais, meile tautos tradicijoms, dainai, šokiui.

Į Stokholmą Rūta atvyko visai neseniai – 2009 m. gruodžio mėn. Iš pradžių pas seserį, kuri Stokholme gyvena 6 metus. Rūta auginu du vaikus. Pati gimė ir augo Šilutėje. Baigusi gimnaziją, išvyko studijuoti į Telšius. 2005 m. baigė Žemaitijos kolegijos Telšių menų ir pedagogikos fakultetą ir įgijo muzikos pedagogikos specialybę. Iškart po studijų baigimo Rūta pradėjo dirbti Telšių rajono savivaldybės Degaičių etnokultūros centre etnografe. Po poros metų toje pačioje įstaigoje buvo pakviesta dirbti direktore. Rūta sako, kad etnokultūra jai yra ir hobis, ir profesija. Jau nuo ankstyvos paauglystės dalyvaudavo Lietuvos romuviečių organizuojamose stovyklose, dainavo ir grojo mokyklos folkloro ansamblyje. Studijų metais buvo pakviesta į „Aukso paukštę“ įvertinto folkloro ansamblio „Insula“ gretas. Su šiuo ansambliu kartu įrašė kompaktinę plokštelę „Aukšti kalna“, dalyvavo LRT laidose „Duokim garo“. Iširus šiam ansambliui (vadovei išsikrausčius į Vilnių), Rūtos veikla folkloro srity nesibaigė, ji ėmė vadovauti savo darbovietės folkloro ansambliui „Grižolė“, su kuriuo 2007 m. sėkmingai praėjo atranką į Dainų šventę. Ir čia Rūtos kūrybinė veikla dar nesibaigia – ji vadovavo jaunimo liaudies šokių kolektyvui, organizavo kūrybines vasaros stovyklas jaunimui, kaimo kapelų subvimo šventes ir daug įvairių žanrų renginių – nuo liaudiškos

vakaronės iki humoristinių, parodijų vakarų. Ir dar papildomai, savo malonumui Rūta priklausė Telšių miesto folkloro ansambliui „Spigens“ (www.spigens.lt).

Kadangi etnokultūra ir šiaip kultūra lydi Rūtą visą gyvenimą, ji sako, kad labai nenorėtų jos užmiršti ir dabar, net ir svečioj šaly. Todėl svajoja dalyvauti lietuvių bendruomenės Švedijoje veikloje, suburti folkloro ansamblių, organizuoti vakarus kalendorinių švenčių tematika ir visais įmanomais būdais skatinti lietuvius: vyresniąją kartą – prisiminti, o jaunąją kartą – susipažinti su lietuvių tradicijom bei papročiais.

Judita Beniuševičiūtė-Croona

Presentation av Rūta Miklovienė

Ruta Mikloviene flyttade nyligen till Stockholm, i december 2009. Hon är utbildad inom musikpedagogik och har en lång erfarenhet av arbete och hobbyverksamhet inom litauisk etnologi och folklore. Hon har lett en folkloreensemble och en folkdansgrupp, varit chef för det litauiska kulturcentret i Degaiciai (Telsiai distrikt) och ordnat mängder av olika evenemang. Med sin kunskap och idéer vill Ruta bidra till Litauiska föreningen i Sverige. Hon siktar på att grunda en folkloreensemble och att organisera olika temakvällar om litauiska traditioner. Varmt välkommen Ruta!

Laikraščio užsisakymas

Jei pageidaujate įsigyti laikraštį, prašome kreiptis: į LBŠ valdybą el. paštu: valdyba@lietuviai.se, telefonu: 070-6036066 (Judita Croona).

Laikraštis platinamas per įvairius bendruomenės renginius. Numero kaina 20 kronų, siunčiant paštu, pridedamos pašto išlaidos.

Tidningsbeställning

Om ni önskar få tidningen, vänligen kontakta: LFS styrelse e-post: valdyba@lietuviai.se, telefon: 070-6036066 (Judita Croona).

Tidningen delas ut vid olika föreningsarrangemang. Lösnummerpris 20 kr. Porto tillkommer vid leverans per post.

Lietuviškos Joninės Stokholme

Vieną dieną, „Baltijos“ šokėjams susitikus su bendruomenės valdyba, kilo idėja kartu organizuoti Joninių šventę Stokholme. Žinant, kad dauguma lietuvių švęsti Joninių vyksta Lietuvon, datą pasirinkome birželio 13 dieną. Beliko tik surasti šventei tinkamą vietą (kas mums buvo labai svarbu). Ir Jurga, „Baltijos“ vadovė, ją surado – šventė vyko Riddersviks parke (Hässelby), prie pat Mälaren ežero kranto, gražioje miško aikštelėje.

Nors oras ir buvo lietingas, žmonės vis tik rinkosi į šventę. Na, o šventei prasidėjus, skaisčiai nušvito saulė.

Labai įdomi buvo šventės įžanga: muzikai grojant visi žmonės suėjo pro Kupolės vartus, papuoštus žolynais. Dvi merginos, stovėjusios prie vartų su ąsočiu vandens ir lininiu rankšluosčiu, padėjo visiems nusiplauti rankas.

Po to šventės vedančioji Rūta sudainavo lietuvių liaudies dainą „Rūta žalioji“.

Rūta pati sukūrė visą šventės scenarijų, puikiai vedė šventę, kviesdama visus žaisti liaudies žaidimų, šokti, dainuoti. Rūta yra muzikos pedagogė, baigusi Žemaitijos kolegijos Telšių menų ir pedagogikos fakultetą, visai neseniai atvykusi į Stokholmą.

Po to buvo kviečiami Jonai ir Janinos. Iš viso mūsų šaunaus būrio atsirado tik vienas Jonas. Tačiau Rūta priminė, kad būtent birželio 13-ąją yra švenčiamos Antaninės. Tada buvo pakviesti Antanai ir Antaninos. Mūsų tarpe atsirado ir Antanas! Jonui ir Antanui teko varžytis, kuris bus išrinktas karaliumi. Varžytuvių metu mūsų šaunieji muzikantai turėjo nepailsdami groti, o tuo metu, kol grojo muzika, Jonas su Antanu turėjo perdavinėti vienas kitam daiktą. Muzikai nutilus, daiktas liko Antano rankose, ir karaliumi – Jonų karaliumi – buvo išrinktas Jonas.

Vėliau visi buvo kviečiami dalyvauti įvairiose rungtyse. „Gaidžių peštynės“ – vienas iš linksmiausių žaidimų, kuriame rungėsi vyrai. Oi, nelengva jiems buvo peštis, strykinėjant ant vienos kojos, o kitą laikant rankomis už nugaros! Užtai žiūrovams labai linksmu buvo juos stebėti... Na, o žaidime „Balionų pūtimas“ galėjo dalyvauti ir merginos. Balioną reikėjo pūsti tol, kol jis susprogs, bet tai reikėjo padaryti kuo greičiau...

Po žaidimų visi praalkome, tad reikėjo truputį pasisiprinti, užkąsti.

Kokios gi Joninės be paparčio žiedo? Buvo paskelbta, kad miškelyje, ant vieno kalnelio pražydo papartis... Kas tą žiedą suras, visą gyvenimą bus laimingas... Kas paparčio žiedo ėjo ieškoti, kas šoko, šauniesiems muzikantams grojant. O grojo jie išties smagiai, net miškelis užė! „Baltijos“ šokėjai pašokdino visus norinčius, smagu buvo trypti pagal „Barborytę“, suktis malūnėliu. Žinoma, neapsieita ir be dainų – visi kartu dainavome „Ivaro tiltą“, „Kupole graži“.

Dėkojame Rūtai, kad taip gražiai surežisavo ir vedė Joninių šventę. Taip pat šauniesiems muzikantams Mantui ir Evaldai, mūsų šauniajai „Baltijai“, visiems, prisidėjusiems prie šventės organizavimo, ir visiems, kas joje dalyvavo.

Judita Beniuševičiūtė-Croona

Sankt Johannes dag i Stockholm

Den 13 juni firades Sankt Johannes dag på Riddersviksparken i Stockholm. Festen ordnades av föreningens styrelse och folkdansgruppen ”Baltija”. Programmet leddes av Ruta, ett nytt tillskott i föreningen, som under hela sitt liv har arbetat med de litauiska folktraditionerna och folkmusiken. Det var sång och dans, musik och lekar, mat och dryck, och efter en tävling utsågs en Jonas (litauisk Johannes) till kungen av alla Jonas. Deltagarna letade även efter ormbunkens blomma. Det sägs att ormbunken blommar just under Sankt Johannes och den som hittar blomman förblir lycklig livet ut...

„Baltija” šoko Švedijos nacionalinei dienai skirtame koncerte Vallentunoje

Stokholmo tautinių šokių grupė „Baltija“ šį sezoną Vallentunos savivaldybės renginyje dalyvavo jau antrą kartą. Pastarąjį kartą, birželio 6-ąją, Švedijos nacionalinę dieną, atnaujintame Vallentunos savivaldybės stadione kolektyvas pasveikino šventės dalyvius sušokdamas net keturis vasariškai žaismingus šokius: „Rolenderį“, „Jaunimėlį“, „Šyvį“ bei „Galalių gegužinę“. Į Švedijos nacionalinės dienos minėjimo šventę susirinkusi publika, kurioje kaip visada būta ir baltijiečių draugų, pažįstamų ir artimųjų, šiltai priėmė gana kontrastingus koncerto dalyvius – merginų disko šokių grupę, „square dance“ šokių klubą, vaikų choriuką su orkestru bei du liaudies šokių kolektyvus – švedų ir lietuvių. Disko stiliaus muzika pynėsi su smagiomis polkomis, švedų liaudies instrumentų gyvai atliekama subtilia melodija, taigi ne tik atlikėjų drabužiai, bet ir įvairi muzika gražiai nus-

1941 m. birželio 14-osios minėjimas

Šiomet vėl rinkomės į 1941 m. birželio 14-osios masinių trėmimų prazos paminėjimą Šv. mišiomis lietuvių, latvių ir estų kalbomis. Paminėjimas vyko Šv. Jokūbo bažnyčioje Stokholme birželio 14 d. Jau daug dešimtmečių šias mišias organizuoja estų, latvių ir lietuvių bendruomenės Švedijoje. Maldą lietuvių kalba skaitė Brigita Mažūnienė, „Tautiška giesmė“ vargonais grojo Göran Grahn.

LBŠ valdyba

palvino šventę. Stadione taip pat buvo galima susipažinti su švedų menininkų dirbiniais bei stebėti jaunųjų futbolininkų rungtynes. Be abejo, labiausiai baltijiečių dėmesį traukė „kolegos“ švedai. Švedų liaudies šokių atlikėjai ir „Baltijos“ šokėjai smalsiai stebėjo vieni kitų pasirodymus, sveikino vieni kitus ir įsiamžino bendroje nuotraukoje. Po koncerto „Baltijos“ šokėjai džiaugėsi ne tik puikiu koncertu, bet taip pat puikiu sezonu, o jauki šventės atmosfera persikėlė į šokių sezono uždarymo paminėjimą. Galiausiai Švedijos nacionalinę dieną ir „Baltijos“ 2009-2010 metų sezoną užbaigė graži vasaros liūtis...

Visus norinčius šokti tautinius šokius kviečiame ateiti rugsėjį. Daugiau informacijos rasite „Baltijos“ grupėje socialiniame tinkle „facebook“. Labai laukiame!

Karolina Gelvonauskytė, „Baltijos“ šokėja

Sammanfattning:

”Baltija” dansade fyra livade danser under Nationaldagsfirandet i Vallentuna kommun.

Bland andra som uppträdde var en tjejdansgrupp, en ”square dance” grupp, en barnkör med orkester och en svensk folkdansgrupp. De svenska ”kollegerna” intresserade ”Baltija” mest och vice versa. Detta var även en fin avslutning på ”Baltijas” danssäsong, vilket också firades vid detta tillfälle.

Sorgehögtiden till minne av den 14 juni 1941

Sorgehögtiden till minne av den 14 juni 1941, när massdeportationerna började, hölls i St. Jakobs kyrka i Stockholm den 14 juni 2010. Denna sorgeshögtid har arrangerats under flera decennier av de estiska, lettiska och litauiska föreningarna i Sverige. Bön på litauiska lästes av Brigita Mažūnienė och den litauiska nationalsången spelades av Göran Grahn.

LFS styrelse

LBŠ aktyvo susitikimas su Seimo pirmininke I. Degutiene

Š.m. gegužės 14 d., LR ambasadoriaus rezidencijos patalpose, įvyko LBŠ aktyvo susitikimas su gerb. Seimo pirmininke p. Irena Degutiene. Susitikimą organizavo LR ambasadorius Remigijus Motuzas. Iš LBŠ aktyvo dalyvavo Saulės mokyklos vadovė Giedrė Duman, Baltijos šokių kolektyvo vadovė Jurga Laurenčikienė, Jaunimo grupės vadovė Laura Užkuraitytė, valdybos narė Lina Stode ir pirmininkė Audronė Stādje.

Valandos bėgyje buvo kalbėta apie bendruomenės veiklą, problemas.

LBŠ valdyba

De LFS-aktivas möte med Seimas talman I. Degutiene

Den 14 maj 2010 möttes de LFS-aktiva medlemmarna med Litauiska republikens parlamentets talman Irena Degutiene på ambassadören Remigijus Motuzas residens. Vid mötet medverkade Litauiska barnskolan Saules ledare Giedre Duman, dansgruppen Baltijas ledare Jurga Laurencikiene, LFS ungdomsgrupps ledare Laura Užkuraityte, styrelsemedlemmen Lina Stode och ordförande Audrone Stādje.

Mötet varade en timme och föreningens verksamhet diskuterades.

LFS styrelse

LBŠ valdyba dėkoja

Ilgametei valdybos narei **Editai Sääf** už entuziastingą darbą bendruomenės valdyboje, einant pirmininkės pareigas bei organizuojant aukšto lygio kultūrinius renginius.

Grytei Kempe už pareigingą išdininkės darbą bei **Veronikai Ottosson** atsakingai ir kruopščiai atliktą sekretorės darbą bei nuolatinę pagalbą organizuojant

renginius. Ilgametei valdybos narei **Daivai Bžeskienei** dirbusiai su moterų grupe, reklama bei renginių organizavimu.

Taip pat dėkojame buvusioms valdybos narėms: **Eleonorai Jonušienei** už naujos LBŠ internetinės svetainės kūrimą bei tvarkymą, **Jurgitai Baltrušaitytei-Axelson**, atsakingai už medžiagos rinkimą apie vyresniąją kartą bei moterų grupės veiklą, bei **Eugenijai Griff** už Baltijos šalių vienybės dieną organizavimą bei visokiariopą pagalbą renginių metu.

LFS styrelse vill hjärtligen tacka

LFS styrelse vill hjärtligen tacka den långtida medlemmen **Edita Sääf** för sitt entusiastiska arbete som tillförordnad ordförande och ansvarig för kulturevenemang på hög nivå.

Vi tackar **Gryte Kempe** för plikttroget utfört kassörsarbete och **Veronika Ottosson** för noggrant och ansvarigt arbete som styrelsens sekreterare. Vi tackar även den långtida medlemmen **Daiva Bzeskiene** för arbetet med

kvinnogruppen, med reklam och föreningens evenemang.

Vi tackar också de före detta styrelsemedlemmarna: **Eleonora Jonusiene** för skapande av LFS nya webbsida och arbetet med denna; **Jurgita Baltrusaityte-Axelson** för arbetet med kvinnogruppen, samt **Eugenija Griff** för samverkan vid arrangemang av Baltikumdagen och hjälp i samband med föreningens evenemang.

Velykėlės kaip Velykos

Skonės lituanistinės mokyklės ”Gintaras” surengta Velykų šventė vaikams Gunnestorps Gård restorane.

Savaitė po šv. Velykų, Velykėlių sekmadienį, į GUG restoraną sugūžėjo apie 30 įvairaus amžiaus vaikų, nešini margučiais ir pasiruošę šventei. Lituanistinės mokyklės ”Gintaras” mokytojos Aurelija Paleckienė, Jolanta Nilsson ir Evelina Dapkevičienė vaikų čia laukė padengusios ilgą stalą su įvairiom margučių marginimo priemonėmis, į kurias mažųjų pirštukai noriai kibo darbuotis.

Be tradicinių kiaušinių dekoracijų: svogūnų lukštų ir ryžių, ant stalo buvo ir daugybė kitų, patiems mažiausiems pritaiktų dažymo priemonių. Darbinė atmosfera, muzikinis fonas ir vaikų klegesys buvo puikiausia šventės įžanga.

”Gintaro” vyriausios mokinės Ugnė, Gabrielė ir Augustė su mokytoja Evelina, Velykines dekoracijas kūrė prie atskiro stalo. Atvykusios mergaitės nieko nežinojo apie jų laukiančią užduotį, tačiau pamačiusios išpūstus kiaušinius, spalvotą popierių, plunksnas ir kitas dekoracijas, labia nudžiugo. Merginoms kūrybinių minčių netrūko ir darbo, aplink zujantys mažyliai, netrudė, o tik juokino. Šiaip Ugnei, Gabrielei ir Augustei labiausiai patinka statyti savo spektakliukus panašiom progom. Kalėdinį ”Gintaro” mokyklos vakarėlį jos taip pat pajavairino savo surengtu vaidinimu, mergaitės aiškina, jog Velykiniam spektakliui šį kartą trūko laiko pasiruošti. Mokytoja pasidžiaugė, jog jų idėjos bet koku atveju nedingsta, o tik tobulėja.

Po darbų, vaikų laukė pietūs. Masyvius baro suolus nusėdę vaikai nekantriai laukė GUG’o šeimininkės Janinos keptų blynų su grietinėle, šokoladu ir uogomis.

Valgius tiekė Eglė ir Virgilijus šypsojosi, jog prie tokių ”klientų” turi būti ypač atsargus. ”Jie visada juda ir nevisada matosi iš po nešamų didelių lėksčių” – besišypsodamas sakė šeimininkas Virgilijus.

Pasistiprinę mažieji drąsiai būrėsi prie mokytojos Aurelijos žaidimams ir rungtims. Čia komandos šokinėjo su maišais, šoko ”Jurgelį-meistrelį”, traukė virvę ir daug kitų žaidimų. Du, nuo gimimo draugaujantys keturmečiai Jokūbas ir Paulius buvo nepakeičiami dalyviai visuose rungtyse ir vengė gilintis į bet kokias taisykles, ribojančias jų smagumą. Vyresnieji vaikai rungtyniavo tikslingiau ir pastangos laimėti buvo jaučiamos kur kas labiau, nei mažųjų išdykėlių.

Šventinės nuotaikos apimtų suaugusiųjų nereikėjo ilgai raginti prisijungti prie vaikų rungtių. Penkis nuošalyje stovėjusius vyrūkus mokytoja Aurelija mikliai ”įdarbino” balionų pūtikais iki kol balionai sprogs, vėliau vyrai gavo užduotį greičiausiai suvalgyti po kiaušinį. Tiek vaikams, tiek mamytėms ši rungtis suteikė daug smagaus juoko.

Rodos, tėveliai ir nesižvalgė į laikrodžius, šventės pabaiga lyg ir neturėjo nustatyto laiko, o mažieji dūko iki soties. Jau gerokai po pietų, mokytojos padėkojo dalyviams, restorano šeimininkams, tėveliai, savo ruošu, padėkojo organizatoriams ir gaudė savo sušilusias atžalas kelionei namo. Didesni ”Gintaro” mokiniai jau spėjo įparsti prie mokyklės ritmiškumo ir atsisveikindami su draugais smagiai šukteli, kurį sekmadienį jie gi ir vėl susitiks.

Vaida Meidutė

Sammanfatning:

En vecka efter Påsk, samlades ca 30 barn på Gunnestorps Gård restaurangen att ha sin Påskfest. Litauiska söndags skola "Gintaras" lärarinnor Aurelija Paleckiene, Jolanta Nilsson och Evelina Dapkeviciene väntade på barnen vid dukad bord mes olika äggmålningsmedel. Det var en utmaning för barn vilket uppskattades mycket av dem. "Gintaras" äldsta elever Ugne, Gabriele och Auguste arbetade med Påskdekoration vid separat bord med sin lärarinna Evelinas coachning. De små och alltid nyfikna barn störde flickorna inte, utan bara gjorde det hela ännu lustigare. Ugne, Gabriele och Auguste gillar mest att spela egen teater i liknande fester, det har de gjort under

skolans Julfest förra året också. Att förbereda teater för den här festen var det för lite tid, säger tjejnerna. Deras lärarinna glädjas att de kreativa tjejnernas idéer inte glöms bort utan utvecklas bara.

Efter äggmålningen var det festliga pannkakor med vispgrädd, choklad och bär som serverades till alla barn. Ägarna till restaurangen ler och säger att sådana "kunder" kräver speciellt uppmärksamhet. "De rör sig hela tiden och inte alltid ser man de uppifrån" – skämtade GUG ägaren Virgilijus.

Måltiden dröjde inte på tid för barnen. De var snabba och sugna på lek som lärarinna Aurelija hade förbered. Två fyraåriga bästisar Jokubas och Paulius var i händelsecentrum hela tiden och vägrade fördjupa sig i lekregler – de var bara skojhinder för pojkarna. Däremot lite äldre barn tävlade mer seriöst och koncentrerade i att vinna priser. Till och med vuxna blev inkopplade i leken. Fem män fick blåsa ballonger till dem smäller och fick tävla i att äta upp ägg snabbast. Det gav mycket skratt för barn och mammor.

Barnen fick leka fri så mycket de ville och vuxna slapp titta i klockor. På eftermiddag tackade lärarinnor till alla deltagare, till restaurangen, föräldrar i sin tur tackade organisatörer och Påsk festen var slut. "Gintaras" barn har redan vant sig att räkna ut varannan söndag och vid farväl med kompisar påminner de varandra när är det nästa träff på deras litauiska skola.

Höganäs Basket vyrar Švedijos pirmos lygos antroje vietoje

Höganäs Basket vyrų komanda, kurioje 9 iš 10 žaidėjų yra lietuviai, ši sezoną kovojo pirmojoje lygoje. Klubui trisdešimt metų, tačiau iki lietuvių pasirodymo jame, taip aukštai dar nebuvo užkopusi nei viena klubo komanda.

2009-2010 m. rungtynių sezoną komanda baigė garbin-goje antroje vietoje (pietų Švedijos pirmoje lygoje). Per pirmąją sezono pusę be pralaimėjimų į viršų kopę vaikai greitai ir užtikrintai apsigynė savo, kaip stipriausių Skonėje, vardą. Pietų Švedijos rezultatų lentelėje stipresni tik KFUM Nässjö komanda, siekiantys patekti i aukščiausią Švedijos krepšinio lygą. Iš 20 per sezoną žaistų rungtynių ši komanda laimėjo 18, kai Höganäs Basket savo sąskaitoje turėjo 17 pergalių.

Iš karto po žiemos švenčių pertraukos, krepšininkai grįžo jau į naujai pastatytą sporto salę Höganäs. Modernios bei patogesnės patalpos krepšinio varžybas leidžia paversti tikru šou. Keturis šimtus žiūrovų talpinanti salė tuščia neatrodo, mažesniųjų krepšininkų saldinių ir gairviųjų gėrimų prekybvieta prie salės įėjimu klesti, per pertraukėles aikštėje šoka Höganäs gimnastikos klubo mergaitės. Puiki susibūrimų ir geros energijos vieta, kur neretai šios lietuvių komandos gerbėjai sukelia tokį palaikymo triukšmą, jog stebisi net ir daug švedisko krepšinio matę teisėjai.

Treneris Per Lundahl dabar jau išduoda, jog tokios aukštos vietos pirmojoje lygoje norėjo, tačiau nesitikėjo. HB komandos kapitonas Donaldas Bartkus yra kiek kritiškesnis pasiektam rezultatui. Jis gailisi, jog klubo vadovybės organizavimo klaidos stipriai sutrugdė žaidėjams papulti į atrenkamąsias Švedijos krepšinio rungtynes, kur susitinka 6 stipriausios šalies šiaurės ir pietų komados. Donaldas pasakoja, jog nebuvo tinkamai įvertinti svarbiausių rungtynių kelionių būdai ir jėgas

atimantis jų laikas. Yra nutikę ir taip, jog 500 kilometrų automobiliu įveikę žaidėjai vos spėjo į svarbiausias rungtynes. Tuo metu kai į mažiau svarbias varžybas vykti buvo nupirkti lėktuvo bilietai ir kelionė buvo kur kas patogesnė. Vaikiniai tikisi, kad ateinančią sezoną pavyks išvengti panašių organizacinių klaidų ir yra pasiruošę vėl rungtis ir apginti savo iškovotą stipriausių Skonėje vardą.

Vaida Meidutė

Komandos nuotraukoje viršutinėje eilėje iš kairės: Martynas Kukšta, Daivis Sutkevičius, Linas Savickas, Paulius Barauskas, Aurimas Baltrukonis, Per Lundahl; Apatinėje eilėje iš kairės: Vainius Sutkevičius, Mindaugas Zacharenko, Sasha Vural, Evaldas Juozapaitis, Donaldas Bartkus.

Baltiska delikatesser sponsoriavo 2009 Metų Žmogaus prizą.

Progos!

LBŠ valdyba norėtų sveikinti visus su jubiliejais, vedybomis ir kitais svarbiais įvykiais. Labai prašome pranešti valdybai arba laikraščio redakcijai vilija@vilija.se apie artėjančias progas ir pridėti savo nuotrauką.

LBŠ Informacinis leidinys/ Nyhetsblad för Litauiska Föreningen i Sverige, Nr. 1 (16) 2010 m. liepa/ Juli år 2010
Leidėjas /Utgivare: LBŠ valdyba /LFS styrelse
Pirmininkė / Ordförande: Audronė Stādje
Ormingeringen 55B, SE-13233 Saltsjö-Boo
audrone@qedata.se tel.: 070-730 63 64

Sekretorė /Sekreterare: Judita Croona
judita.croona@gmail.com tel.: 070-603 60 66
LBŠ postgiro /LFS pg 22 30 29-0
LBŠ el.pašto adresas /LFS e-post: valdyba@lietuviai.se
Svetainė / Webbadress: www.lietuviai.se
Narystės paraiška yra LBŠ svetainėje /

Sveikiname naujus Lietuvių bendruomenės narius/ LFS styrelse hälsar följande nya LFS-medlemmar välkomna:

Andrių Petrauską, Landborg Venskytę Dianą su šeima, Gerasimcik Nataliją.

Skānes nauji nariai:

Robertą Čekavičių su šeima, Astą Juodsnukienę su šeima, Kęstutį Jeneckį su šeima, Robertą Mamanovą, Saulių Matutį, Arvydą Mikuzaitį su šeima, Aureliją Paleckienę su šeima, Tautvydą Rindzevičių su šeima, Janiną Rosie, Saulių Sirių, Vitalijų Šeputį su šeima.

Raginame ir kitus lietuvius, naujai atvykusius ar seniau gyvenančius, papildyti Bendruomenės gretas. Kartu bus įdomiau ir linksmiau.

Sammanfattning

LFS styrelse skulle gärna vilja gratulera alla som firar ett jubileum, bröllop och andra viktiga händelser. Var snälla och meddela det till styrelsen eller tidningsredaktionen vilija@vilija.se. Glöm inte att skicka en bild.

Medlemsansökan finns på LFS-webben

Redakcija/Redaktionen: Vilija Liorančienė
Redakcijos el. paštas/ Redakciones e-post: vilija@vilija.se
Tekstus redagavo ir vertė /korrektur, översättning: Virginija Kulikauskaite, Eglė Marcinkevičiūtė, Alina Turauskaitė, Jörgen Stādje
KAINA /PRIS: 20 SEK, LBŠ nariams - nemokamai /för LFS medlemmar - gratis
TIRAŽAS/UPPLAGA: 200 vnt./st.
Redakcija pasilieka teisę trumpinti ir redaguoti atsiųstus tekstus./
Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta och redigera inkomna texter.